

МОТИВИ

към проекта на Закон за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс

Законът за изменение и допълнение на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс предвижда изменение на Глава двадесет и седма „а”, регулираща осъществяването на административно сътрудничество между държавите-членки на ЕС в областта на събирането на вземания от данъци и такси, транспонираща Директива 2008/55/ЕО.

Новата Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 година относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки отменя Директива 2008/55/ЕО, като нейните разпоредби следва да бъдат въведени в националното законодателство в срок до 31 декември 2011 година.

Настоящият проект на Закон за изменение и допълнение на ДОПК транспонира директивата в националното законодателство.

Взаимната помощ се изразява в правото на запитваща държава-членка за случаите и при условията, определени в директивата, да отправи искане за информация, уведомяване, събиране и обезпечаване на вземания, както и задължението на запитаната държава-членка да извърши всички необходими действия, свързани с осъществяването на взаимната помощ.

Основните акценти, към които са насочени измененията в глава двадесет и седем „а”, са следните:

- Разширяване на обхвата на взаимната помощ при събиране на вземания от данъци и такси;
- Разширяване на обхвата на лицата, по отношение на които ще се извършва взаимната помощ – всички физически и юридически лица, както и всички форми на правни сдружения (неперсонифицирани дружества, тръстове, фондации и др.) установени на територията на ЕС;
- Предоставяне на по-широки възможности за събиране и обезпечаване на вземания чрез подаване на искане за взаимна помощ до друга държава-членка, дори средствата за събиране на вземанията в запитващата държава да не са напълно изчерпани;
- Приемане на единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки в запитана държава-членка и единен стандартен формуляр за информация, уведомяване, събиране на вземане и обезпечителни мерки;
- Уреждане на обмен на информация без предварително искане при възстановяване на данъци;
- Създаване на възможност длъжностни лица от запитваща държава-членка да присъстват и да подпомагат извършването на действията в административните и съдебни производства в запитаната държава-членка;
- Въвеждане на задължение всички искания и документи да се изпращат по електронен път от компетентните органи на държавите-членки в електронен формат и чрез електронна мрежа CCN при наличието на точни правила относно езиковия режим и документите;

- Възстановяване за сметка на длъжника на разноските, свързани със събиране на вземането;
- Създаване на режим на обжалване на действията на запитания и запитващия орган в процеса на събиране на вземанията;
- Създаване на регламентация по отношение на давностните срокове;
- Създаване на режим за защита на информацията, която се обменя в рамките на взаимната помощ.

При въвеждането на Директива 2010/24/ЕС в Данъчно-осигурителния процесуален кодекс е избран подход, съгласно който разпоредбите на директивата са въведени съобразно правомощията и задълженията на националните компетентни органи в зависимост от това дали имат качеството на запитван или запитващ орган.

Целта на възприетия подход е правилата на взаимната помощ да бъдат ясно и недвусмислено дефинирани за правоприлагащите органи, както и да се елиминира рискът с разпоредби от българското законодателство да се въвеждат задължения за компетентни органи от други държави-членки.

По отношение на практическото прилагане на новия режим на взаимната помощ от компетентните органи следва да се отбележи, че към настоящия момент в Национална агенция за приходите е изградено и действа Централно звено за връзка, което по силата на предложените промени в ДОПК ще изпълнява функциите на запитващ и запитван орган съгласно разпоредбите на директивата. В тази връзка няма да са необходими допълнителни бюджетни средства за изграждане на административен капацитет и техническа обезпеченост на процеса по осъществяване на взаимната помощ в областта на събирането на вземания за данъци и такси.